

Na podlagi petega odstavka 20. člena ter za izvrševanje 36. in 104. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – Odl. US in 33/07 – ZPNačrt) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO
o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina)

(1) Ta uredba v skladu z Direktivo Sveta 87/217/EGS z dne 19. marca 1987 o preprečevanju in zmanjševanju onesnaževanja okolja z azbestom (UL L št. 85 z dne 28. 3. 1987, str. 40), zadnjič spremenjeno z Uredbo Sveta (ES) št. 807/2003 z dne 14. aprila 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih v aktih Sveta, ki se sprejemajo v postopku posvetovanja (soglasje), Sklepu 1999/468/ES (UL L št. 122 z dne 16. 5. 2003, str. 36) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 87/217/EGS) zaradi preprečevanja oziroma zmanjšanja emisije azbestnih vlaken v okolje določa obvezno ravnanje z odpadki, ki vsebujejo azbest (v nadaljnjem besedilu: azbestni odpadki), in druge pogoje za odpravo ali zmanjšanje emisije azbestnih vlaken v okolje pri prevzemu odpadkov, njihovem prevozu, obdelavi in odstranjevanju ter obveznost poročanja Evropski Komisiji (v nadaljnjem besedilu: Komisija).

(2) Za odstranjevanje azbestnih odpadkov se uporabljajo predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki, odlaganje odpadkov na odlagališčih oziroma sežiganje odpadkov.

2. člen

(izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo naslednji pomen:

1. azbest je skupno ime za vlaknate silikate v skladu s predpisi, ki urejajo varovanje delavcev pred azbestom;
2. azbestnocementni izdelki so izdelki iz azbestnega cementa, katerega gostota je enaka ali večja od 1000 kg/m3, masni odstotek azbesta v njih pa ni večji od masnih odstotkov, ki so določeni za posamezno vrsto izdelkov iz azbestnega cementa v skladu s predpisom, ki ureja pogoje, pod katerimi se lahko pri rekonstrukciji ali odstranitvi objektov in pri vzdrževalnih delih na objektih, instalacijah ali napravah odstranjujejo materiali, ki vsebujejo azbest;
3. azbestni odpadki so odpadni azbest oziroma odpadki, ki vsebujejo trdno ali šibko vezani azbest, in odpadki, ki se jih oprijemajo azbestna vlakna;
4. odpadni azbest je odpadni prosti azbest ali azbestna vlakna v prahu in prašnih usedlinah, ki nastajajo zaradi emisij azbesta v zrak pri delu z azbestom ali delu s snovmi, materiali ali izdelki, ki vsebujejo azbest;
5. trdno vezani azbestni odpadki so odpadki, ki vsebujejo azbest in katerih gostota materiala je večja od 1000 kg/m3. Trdno vezani azbestni odpadki so navedeni v prilogah 1 in 2, ki sta sestavni del te uredbe;
6. šibko vezani azbestni odpadki so odpadki, ki vsebujejo azbest in katerih gostota materiala je manjša od 1000 kg/m3. Šibko vezani azbestni odpadki so navedeni v prilogi 3, ki je sestavni del te uredbe;
7. površinska obdelava je postopek, pri katerem se azbestna vlakna izdelkov, ki vsebujejo azbest, vežejo na površini materiala z nanosom veziva tako učinkovito kakor vezivo, ki veže azbestna vlakna v materialu pri trdno vezanih azbestnih materialih;
8. obdelava azbestnih odpadkov so postopki predelave in postopki odstranjevanja azbestnih odpadkov;
9. predelava azbestnih odpadkov je predelava odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki;
10. odstranjevanje azbestnih odpadkov je odstranjevanje v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki;
11. postopek utrjevanja je postopek predelave, pri katerem se odpadni azbest in šibko vezani azbestni odpadki homogeno vmešajo v vezivo in se z njim vežejo tako, da se prepreči sproščanje azbestnih vlaken v okolje;
12. postopek uničevanja azbestnih vlaken je postopek predelave, pri katerem s kemično, toplotno ali mehansko obdelavo nastanejo iz azbesta ali azbestnih vlaken druge snovi oziroma minerali ali pa azbest izgubi svojo vlaknato strukturo;
13. povzročitelj azbestnih odpadkov je oseba, katere delovanje ali dejavnost povzroča nastajanje azbestnih odpadkov, kakor je razgradnja opreme, ki vsebuje azbest, ali uporaba azbesta v raziskovalne ali razvojne namene. Povzročitelj azbestnih odpadkov je tudi oseba, ki naroči graditev objekta, pri kateri nastajajo azbestni odpadki zaradi rekonstrukcije ali odstranitve objekta, v katerem so vgrajeni materiali, ki vsebujejo azbest, ali izvaja vzdrževalna in druga gradbena dela na objektih, instalacijah ali napravah, pri katerih se odstranjujejo materiali, ki vsebujejo azbest;
14. imetnik azbestnih odpadkov je oseba, ki ima azbestne odpadke v posesti.

II. PREPREČEVANJE EMISIJE AZBESTNIH VLAKEN V OKOLJE

3. člen

(prepovedi)

- (1) Ponovna uporaba azbestnocementnih izdelkov in priprava azbestnih odpadkov za njihovo ponovno uporabo sta prepovedani.
- (2) Recikliranje azbestnih odpadkov je prepovedano.
- (3) Dovoljena postopka predelave azbestnih odpadkov sta:
 - utrjevanje in
 - uničevanje azbestnih vlaken.

4. člen

(ravnanje z azbestnimi odpadki)

- (1) Odpadni azbest, šibko vezani azbestni odpadki in odpadki, ki se jih oprijemajo azbestna vlakna, morajo biti pred odstranjevanjem:
 - obdelani s postopki utrjevanja ali uničevanja azbestnih vlaken ali
 - pakirani v vrečah tako, da se prepreči sproščanje azbestnih vlaken v okolje.

(2) Za pakiranje azbestnih odpadkov iz prejšnjega odstavka je treba uporabljati vreče iz tkanin iz umetne snovi ali iz enoslojne polietilenske folije debeline najmanj 0,6 mm, pri čemer mora biti pakiranje v neprepustno zaprtih vrečah tako, da so stiki tkanine oziroma folije zavarjeni ali zalepljeni.

(3) Trdno vezani azbestni odpadki morajo biti pred odstranjevanjem pakirani v zaprtih vrečah ali oviti s folijo, tako da se prepreči sproščanje azbestnih vlaken v okolje med prevozom ter pri nakladanju in razkladanju.

(4) Za pakiranje ali ovijanje trdno vezanih azbestnih odpadkov je treba uporabljati vreče iz tkanin iz umetne snovi ali polietilensko folijo debeline najmanj 0,4 mm ali raztegljivo folijo v toliko slojih, da je zagotovljena debelina najmanj 0,6 mm.

(5) Pri postopkih utrjevanja odpadnega azbesta ali šibko vezanih azbestnih odpadkov je treba pri uporabi cementa ali drugih hidravličnih veziv zagotoviti tlačno trdnost utrjenih azbestnih odpadkov, večjo od 10 N/mm².

(6) Odpadni azbest ali šibko vezani azbestni odpadki se lahko utrjujejo z uporabo drugih veziv, kot so hidravlična, če se iz rezultatov preskusov njihove primernosti ugotovi, da glede na sproščanje azbestnih vlaken vezivo ni slabše, kakor če bi odpadke utrdili s cementom.

5. člen

(prepoved mešanja azbestnih odpadkov)

(1) Prepovedano je med seboj mešati odpadni azbest ali šibko vezane azbestne odpadke s trdno vezanimi azbestnimi odpadki ali azbestne odpadke z drugimi nevarnimi ali nenevarnimi odpadki.

(2) Če so azbestni odpadki, ki so namenjeni za zbiranje, prevoz ali obdelavo, pomešani z drugimi odpadki, snovmi ali predmeti, je treba zagotoviti njihovo ločevanje, če je to tehnično izvedljivo brez nesorazmerno visokih stroškov ali če je to potrebno zaradi preprečevanja ogrožanja človekovega zdravja in čezmerne obremenjevanja okolja.

6. člen

(prevoz azbestnih odpadkov)

(1) Prevoz odpadnega azbesta in šibko vezanih azbestnih odpadkov na mesto odstranjevanja je dovoljen le, če so odpadni azbest in šibko vezani azbestni odpadki predhodno predelani tako, da se prepreči emisija azbestnih vlaken v okolje.

(2) Prevoz trdno vezanih azbestnih odpadkov na mesto odstranjevanja je dovoljen v skladu s tretjim odstavkom 4. člena te uredbe ali v pokritih vozilih za prevoz tovora tako, da se kar najbolj prepreči emisija azbestnih vlaken v okolje.

(3) Nakladanje in razkladanje azbestnih odpadkov na nakladalno površino vozila za prevoz tovora ali z nje mora biti izvedeno skrbno na način, da se azbestni odpadki ne mečejo ali stresajo.

(4) Če se azbestni odpadki med prevozom razsujejo, jih je treba takoj po razsutju ponovno zapakirati in odpeljati na mesto odstranjevanja.

7. člen

(označevanje azbestnih odpadkov)

Zabojniki in vreče, v katerih se hranijo azbestni odpadki, morajo biti na dobro vidnih mestih označeni z napisom »Azbestni odpadek«.

III. OBVEZNOSTI POVZROČITELJA AZBESTNIH ODPADKOV

8. člen

(načrt gospodarjenja z azbestnimi odpadki)

(1) Povzročitelj azbestnih odpadkov mora izdelati načrt gospodarjenja z azbestnimi odpadki v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka, načrta gospodarjenja z azbestnimi odpadki ni treba izdelati:

– povzročitelju azbestnih odpadkov, pri katerem v enem koledarskem letu zaradi izvajanja dejavnosti nastane skupno manj kot 150 ton odpadnih azbestnocementnih izdelkov ali manj od 50 kg drugih azbestnih odpadkov ali

– fizični osebi, ki naroči graditev objekta, pri kateri nastajajo odpadni azbestnocementni izdelki zaradi rekonstrukcije ali odstranitve objekta, ali fizični osebi, ki naroči izvajanje vzdrževalnih in drugih gradbenih del na objektih, instalacijah ali napravah, pri katerih nastajajo odpadni azbestnocementni izdelki.

(3) Načrt gospodarjenja z azbestnimi odpadki mora glede predvidene količine odpadkov, ki vsebujejo azbest, in načini ravnanja z njimi upoštevati usmeritve iz operativnih programov varstva okolja na področju ravnanja z odpadki.

(4) Povzročitelj azbestnih odpadkov, ki bo pričel z dejavnostjo razgradnje opreme ali z razvojem oziroma raziskavami, pri katerih nastajajo šibko ali trdno vezani azbestni odpadki, mora poslati načrt gospodarjenja z azbestnimi odpadki ministrstvu, pristojnemu za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) pred začetkom izvajanja dejavnosti, pri kateri nastajajo azbestni odpadki.

9. člen

(ukrepi pri nastajanju azbestnih odpadkov)

(1) Povzročitelj odpadnega azbesta mora na mestu nastanka šibko vezanih azbestnih odpadkov ali odpadkov, ki se jih oprijemajo azbestna vlakna, zagotoviti ravnanje iz 4. člena te uredbe.

(2) Povzročitelj trdno vezanih azbestnih odpadkov mora zagotoviti, da so takšni azbestni odpadki zapakirani že na mestu nastanka v skladu z določbami 4. člena te uredbe.

10. člen

(razgradnja opreme, ki vsebuje azbest)

(1) Če povzročitelj odpadkov povzroča azbestne odpadke zaradi izvajanja razgradnje opreme ali delov opreme, ki vsebujejo azbest, je treba takšno opremo ali njene dele pred odstranitvijo razstaviti, iz njih pa odstraniti azbestne materiale in prosti azbest.

(2) Oprema, ki vsebuje azbest, je zlasti:

- električna grelna oprema, kot so električne akumulacijske peči, peči s pečnicami, direktne grelne naprave in grelna sevala,
- industrijske peči, kot so peči za valjanje in sušenje, peči za kaljenje in žarjenje,
- ogrevalna oprema, kot so kotli za ogrevanje, oprema za pripravo tople sanitarne vode in grelniki zraka,
- gospodinjska oprema, kot so električni štedilniki, pečice, sušilniki za perilo in mala gospodinjska oprema,
- prezračevalna oprema in naprave požarnega varstva, kot so požarne lopute, požarni ventili, požarna vrata in oprema za rekuperacijo toplote, ter
- električna oprema, kot so omarice z varovalkami in visokonapetostni varilniki.

IV. OBDELAVA AZBESTNIH ODPADKOV

11. člen

(predelava)

Predelavo azbestnih odpadkov lahko izvaja oseba z okoljevarstvenim dovoljenjem v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki.

12. člen

(odstranjevanje)

Azbestne odpadke lahko odstranjuje oseba z okoljevarstvenim dovoljenjem, v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki, odlaganje odpadkov na odlagališčih oziroma sežiganje odpadkov.

V. VODENJE EVIDENC

13. člen

(evidenca o nastajanju azbestnih odpadkov)

(1) Ministrstvo na podlagi podatkov iz četrtega odstavka 8. člena te uredbe vodi evidenco o nastajanju azbestnih odpadkov.

(2) Evidenca o nastajanju azbestnih odpadkov iz prejšnjega odstavka vsebuje podatke o:

- kraju in vzroku nastajanja azbestnih odpadkov,
- količini nastajanja azbestnih odpadkov po posamezni vrsti teh odpadkov in
- datumu prejema načrta gospodarjenja z azbestnimi odpadki.

(3) Evidenca o nastajanju azbestnih odpadkov iz prvega odstavka tega člena je objavljena na spletnih straneh ministrstva.

(4) Ministrstvo vsake tri mesece obnovi evidenco o nastajanju azbestnih odpadkov iz prvega odstavka tega člena.

VI. POROČANJE KOMISIJI

14. člen

(poročanje Komisiji)

Ministrstvo mora Komisiji na njeno zahtevo poročati o izvajanju Direktive 87/217/EGS v zvezi z ukrepi preprečevanja oziroma zmanjšanja emisije azbestnih vlaken v okolje pri ravnanju z azbestnimi odpadki.

VII. NADZOR

15. člen

(nadzor)

Nadzor nad izvajanjem te uredbe opravljajo inšpektorji, pristojni za varstvo okolja.

VIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

16. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 3.500 eurov do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje imetnik odpadkov, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

- pripravi azbestne odpadke za njihovo ponovno uporabo ali jih ponovno uporabi v nasprotju s prvim odstavkom 3. člena te uredbe,
- reciklira azbestne odpadke v nasprotju z drugim odstavkom 3. člena te uredbe,
- predeluje azbestne odpadke v nasprotju s tretjim odstavkom 3. člena,
- ne zagotovi obdelave ali pakiranja odpadnega azbesta, šibko vezanih azbestnih odpadkov in odpadkov, ki se jih oprijemajo azbestna vlakna, pred njihovo odstranitvijo v skladu s prvim in drugim odstavkom 4. člena te uredbe,
- ne zagotovi pakiranja trdno vezanih azbestnih odpadkov v skladu s tretjim in četrtem odstavkom 4. člena te uredbe,
- pri postopkih utrjevanja ne zagotovi tlačne trdnosti utrjenih azbestnih odpadkov v skladu s petim odstavkom 4. člena te uredbe,
- meša odpadni azbest ali šibko vezane azbestne odpadke s trdno vezanimi azbestnimi odpadki ali azbestne odpadke z drugimi nevarnimi ali nenevarnimi odpadki v nasprotju s prvim odstavkom 5. člena te uredbe,
- ne zagotovi ločevanja azbestnih odpadkov, če je to tehnično izvedljivo brez nesorazmerno visokih stroškov ali je potrebno zaradi preprečevanja ogrožanja človekovega zdravja in čezmerne obremenjevanja okolja, v skladu z drugim odstavkom 5. člena te uredbe,
- v nasprotju s prvim odstavkom 6. člena te uredbe prevaža predhodno neobdelani odpadni azbest in šibko vezane azbestne odpadke na mesto odstranjevanja,
- prevaža trdno vezane azbestne odpadke na mesto odstranjevanja v nasprotju z zahtevami iz drugega odstavka 6. člena te uredbe,
- ne zagotovi nakladanja in razkladanja azbestnih odpadkov v skladu z zahtevami tretjega odstavka 6. člena te uredbe,
- v nasprotju s četrtem odstavkom 6. člena te uredbe ne zagotovi ponovnega pakiranja razsutih azbestnih odpadkov takoj po razsutju in njihovega prevoza na mesto odstranjevanja ali
- v nasprotju s 7. členom te uredbe hrani azbestne odpadke, ki niso označeni z napisom »Azbestni odpadek«.

(2) Z globo od 3.500 eurov do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje povzročitelj azbestnih odpadkov, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik, če:

- ne zagotovi izdelave načrta gospodarjenja z azbestnimi odpadki v skladu s prvim odstavkom 8. člena te uredbe,
- pri izdelavi načrta gospodarjenja z azbestnimi odpadki mora ne upošteva usmeritev iz operativnih programov varstva okolja na področju ravnanja z odpadki v skladu s tretjim odstavkom 8. člena te uredbe,
- ne posreduje načrta gospodarjenja z azbestnimi odpadki ministrstvu v skladu s četrtem odstavkom 8. člena te uredbe,

- v skladu s prvim odstavkom 9. člena te uredbe ne zagotovi, da so azbestni odpadki najmanj površinsko obdelani ali zapakirani v skladu z določbami 4. člena te uredbe že na mestu nastanka,
 - v skladu z drugim odstavkom 9. člena te uredbe ne zagotovi, da so trdno vezani azbestni odpadki zapakirani v skladu z določbami 4. člena te uredbe že na mestu nastanka ali
 - v nasprotju s prvim odstavkom 10. člena te uredbe pred odstranitvijo opreme ali delov opreme, ki vsebujejo azbest, te opreme ne razstavi in iz nje ne odstrani azbestnih materialov in prostega azbesta.
- (3) Z globo od 10.000 eurov do 40.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če kot oseba, ki obdeluje azbestne odpadke, te obdeluje v nasprotju z 11. in 12. členom te uredbe brez okoljevarstvenega dovoljenja ali v nasprotju z njegovimi določbami.
- (4) Z globo od 1.200 eurov do 4.100 eurov se za prekršek iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba imetnika azbestnih odpadkov, povzročitelja azbestnih odpadkov in osebe, ki obdeluje azbestne odpadke.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

17. člen

(pošiljanje načrtov gospodarjenja z odpadki ministrstvu)

- (1) Določba iz četrtega odstavka 8. člena te uredbe se začne uporabljati 1. januarja 2009, načrt gospodarjenja z azbestnimi odpadki pa morajo obstoječi povzročitelji azbestnih odpadkov poslati ministrstvu najpozneje do 1. oktobra 2008.
- (2) Evidenco iz 13. člena te uredbe ministrstvo vzpostavi 1. januarja 2009.

18. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Pravilnik o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest (Uradni list RS, št. 105/00 in 41/04 – ZVO-1).

19. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00719-17/2008/7

Ljubljana, dne 27. marca 2008

EVA 2008-2511-0056

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l.r.
Predsednik

PRILOGA 1

Opis trdno vezanih azbestnih odpadkov, ki vsebujejo pretežno anorganske snovi:

- izdelki iz azbestnega cementa:
 - plošče velikega formata, ravne ali valovite,
 - fasadne in strešne plošče malega formata,
 - azbestnocementni drobir,
 - uporabni izdelki, kot so posode za rastline, pepelniki, korita za rože in podobno,
 - cevi visokih in nizkih gradenj;
 - azbestnocementni prah in azbestnocementni mulji:
 - prah in blato iz predelave azbestnega cementa;
 - zavorne obloge, ki vsebujejo azbest, in drugi trdno vezani anorganski odpadki, ki vsebujejo azbest:
 - zavorne obloge za vozila in industrijsko uporabo,
 - obloge sklopk;
 - odpadni azbest, ki je obdelan s postopki utrjevanja:
 - nabrizgani azbestni odpadki, utrjeni z anorganskimi vezivi,
 - obdelane lahke gradbene plošče, plošče za varstvo pred ognjem in požarom,
 - obdelane azbestne lepenke in azbestni papirji,
 - drugi obdelani šibko vezani odpadki, ki vsebujejo azbest,
- kot so vrvice, tkanine in podobno.

PRILOGA 2

Opis trdno vezanih azbestnih odpadkov, ki vsebujejo pretežno organske snovi:

- materiali, onesnaženi z azbestnimi vlakni:
 - konstrukcijski elementi in naprave za odstranjevanje materialov, ki vsebujejo šibko vezani azbest,
 - talne obloge, tekstilije, zavese,
 - folije,
 - izolacijski materiali,
 - delovna zaščitna oblačila;
- gradbeni kemični izdelki, ki vsebujejo azbest:
 - kiti za stike, površinski kiti, polnilne in zalivne mase,
 - tesnilne mase, plastične mase,
 - lepila, barve;
- drugi odpadki, ki vsebujejo azbest s pretežno organskimi snovmi:
 - talne obloge,
 - posode, odporne proti kislinam,
 - masivne pnevmatike;
- odpadki iz nabrizganega azbesta, ki so utrjeni z anorganskimi vezivi.

PRILOGA 3

Opis šibko vezanih azbestnih odpadkov:

- odpadni nabrizgani azbest, ki nastaja pri rekonstrukciji

ali vzdrževalnih delih na objektih ali napravah;

2. prah, ki vsebuje azbest, azbestni prah in azbestni mulji:

- prašni delci iz filtrskih naprav,
- surovi azbest iz predelave azbesta,
- šibko vezani materiali, ki vsebujejo azbest, iz naprav in

gradbenih elementov,

- azbestni mulji, ki nastanejo pri čiščenju odpadnih vod, kot so odpadne vode, pri razgradnji objektov in naprav, ki vsebujejo šibko vezani azbest;

3. lahke plošče, ki vsebujejo azbest:

- lahke gradbene plošče,
- plošče za zaščito pred ognjem,
- plošče za zaščito pred požarom.

4. tekstilije in filterski materiali, ki vsebujejo azbest:

- vrvice, trakovi, gibke cevi, tkanina, oblačila za zaščito pred visokimi temperaturami,
- azbestne plošče, tesnila,
- filtri, diafragme,
- azbestne lepenke, azbestni papirji.